

b) Phân sơ cứu nạn nhân nên phân nhóm, lựa chọn nội dung thực hành của từng nhóm HS cho phù hợp.

3. Thông tin bổ sung

So với các loại tai nạn khác thì tai nạn điện cũng thuộc loại nguy cơ cao, có thể gây chết người trong thời gian rất ngắn và điều nguy hiểm nhất là người bị nạn không cảm nhận được mối nguy hiểm đe doạ mình.

Theo pháp lệnh "Bảo hộ lao động" quy định, mọi người lao động tiếp xúc với dụng cụ, thiết bị điện đều phải được tổ chức học tập, huấn luyện chu đáo về an toàn điện.

Công tác tuyên truyền, huấn luyện về an toàn điện trong sử dụng điện cho mọi tầng lớp nhân dân cũng chưa được coi trọng trong khi việc sử dụng điện ngày càng trở nên thông dụng. Vậy, việc dạy an toàn điện cho HS phổ thông có tầm quan trọng đặc biệt, vì đây chính là lực lượng to lớn tuyên truyền và thúc đẩy việc sử dụng điện an toàn và tiết kiệm.

Cứu người bị tai nạn điện cần phải theo những yêu cầu sau :

- Thời gian giải thoát nạn nhân và sơ cứu : việc cứu nạn nhân càng khẩn trương càng tốt, không để lãng phí thời gian cho việc xem tình trạng nạn nhân. Không được từ chối việc cứu chữa người bị nạn, để chậm mỗi phút là khả năng cứu sống giảm xuống, trong đó 5 phút đầu tiên có vai trò quyết định.

- Sơ cứu phải đúng phương pháp và kiên trì.

- Chú ý đảm bảo an toàn cho người cứu (khi tách nạn nhân khỏi nguồn điện).

a) Giải thoát nạn nhân ra khỏi nguồn điện.

* Đối với điện hạ áp

Khi tiến hành tách nạn nhân ra khỏi nguồn điện, phải nhanh trí sáng tạo và rất khẩn trương. Tuỳ theo tình hình thực tế và những dụng cụ có sẵn đó, có thể dùng các cách khác nhau để giải thoát nạn nhân với điều kiện phải đảm bảo an toàn.

- Trước hết phải nghĩ tới việc cắt nguồn điện : cắt cầu dao, công tắc, rút cầu chì...

- Nếu không thể cắt nguồn thì người cứu đứng trên đệm gỗ khô, dùng sào tre hoặc cây gỗ khô gạt dây điện ra khỏi nạn nhân...

Đặc biệt chú ý khi tách nạn nhân ra khỏi nguồn điện :

- Không chạm vào phần dẫn điện, dây dẫn điện gần người bị nạn.

- Không nắm vào người bị nạn bằng tay khi không có vật lót cách điện.

*** Đối với điện cao áp**

Đối với điện cao áp, *nhiết thiết phải thông báo* khẩn trương cho trạm điện hoặc chi nhánh điện **cắt điện**, sau đó mới được tới gần nạn nhân và tiến hành sơ cứu.

b) Sơ cứu nạn nhân

Cấp cứu tai nạn điện có những đặc điểm riêng, phải tranh thủ từng giây để tách nạn nhân ra khỏi nguồn điện cũng như sơ cứu người bị nạn.

Điều quyết định giữa sống và chết của người bị nạn phụ thuộc vào sự khẩn trương và phương pháp sơ cứu của người cứu (cứu nhanh và đúng thì sống, chậm và sai thì rất dễ dẫn tới tử vong). Mỗi giây trôi qua là giảm đi khả năng cứu sống nạn nhân.

III. GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Chuẩn bị bài giảng

a) Chuẩn bị nội dung : GV nghiên cứu kĩ bài 35 SGK, thông tin bổ sung và một số tài liệu tham khảo, thông tin về tai nạn điện.

b) Chuẩn bị đồ dùng dạy học

– Một số tranh vẽ người bị điện giật : chạm vào dây dẫn bị hở cách điện ; chạm vào đồ dùng điện bị rò điện ; dây điện đứt đè lên người ...

– Tranh vẽ một số cách giải thoát nạn nhân ra khỏi nguồn điện.

– Tranh vẽ một vài phương pháp hô hấp nhân tạo.

– Những vật liệu và dụng cụ trong SGK đã hướng dẫn

– HS chuẩn bị trước mẫu báo cáo thực hành ở mục III SGK.

2. Các hoạt động dạy học

Hoạt động 1. Giới thiệu bài

Đối với bài thực hành này, hoạt động theo nhóm là rất phù hợp. Trong hoạt động nhóm, các em thảo luận đưa ra những cách xử lí các tình huống cho phù hợp.

– Chia nhóm : chia lớp thành các nhóm nhỏ, mỗi nhóm khoảng 4 đến 5 HS.

– Các nhóm kiểm tra việc chuẩn bị thực hành của từng thành viên : mẫu báo cáo thực hành và các công việc mà GV yêu cầu.

– GV nêu rõ mục tiêu bài thực hành.

Hoạt động 2. Thực hành tách nạn nhân ra khỏi nguồn điện (tình huống giả định)

Yêu cầu phần này là HS phải biết cách tách nạn nhân ra khỏi nguồn điện vừa nhanh vừa đảm bảo an toàn. Đây thực chất là một bài tập xử lí tình huống.

Hai tình huống được đề cập trong SGK chỉ là những bài tập cho HS làm quen với một vài trường hợp điển hình khi cứu người bị tai nạn điện. Nhưng trong thực tế, các tình huống xảy ra muôn hình muôn vẻ. Do vậy, GV có thể đặt ra những tình huống khác để cho HS thực hành xử lí tách nạn nhân ra khỏi nguồn điện.

Phân này có thể tiến hành theo các bước sau :

– Các nhóm thảo luận để chọn cách xử lí đúng nhất (an toàn cho người cứu và nhanh nhất) để tách nạn nhân ra khỏi nguồn điện trong hai bài tập của SGK.

– GV có thể đặt thêm tình huống khác cho HS thực hành hoặc các nhóm đặt tình huống cho nhau để luyện tập thêm.

– Có thể dùng phương pháp đóng vai : chỉ định một nhóm thảo luận và chỉ định một thành viên đóng vai người bị nạn, nhóm khác tách nạn nhân ra khỏi nguồn điện. Việc chuẩn bị của nhóm 1 hoàn toàn bí mật với nhóm 2. GV và các nhóm khác quan sát và đánh giá.

– GV có thể kết hợp đánh giá và cho điểm của các nhóm hoặc từng HS về kết quả và thái độ học tập theo những tiêu chí sau :

+ Hành động nhanh và chính xác.

+ Đảm bảo an toàn cho người cứu.

+ Có ý thức học tập nghiêm túc.

– GV kết luận phần thực hành tách nạn nhân ra khỏi nguồn điện.

Hoạt động 3. Thực hành sơ cứu nạn nhân

Trong phần này, GV nên chọn phương pháp sơ cứu phù hợp với giới tính của HS để cho các em thực hành được tự nhiên và thoải mái.

Hoạt động 4. Tổng kết và đánh giá bài thực hành

– GV yêu cầu HS thu dọn, làm vệ sinh nơi thực hành. Nhận xét chung về tinh thần thái độ và kết quả thực hành của cả lớp và cá nhân.

- GV hướng dẫn HS tự đánh giá kết quả thực hành của nhóm dựa theo mục tiêu bài học.
- Thu báo cáo thực hành. Phân tích một báo cáo, qua đó tổng kết cho HS cách cứu nạn nhân bị tai nạn điện sao cho vừa đảm bảo an toàn cho bản thân vừa có hiệu quả.
- Dặn dò HS đọc trước bài 36 SGK.

IV. TRẢ LỜI CÂU HỎI

Câu hỏi trong nội dung bài học.

- 1.** Chọn cách xử lí an toàn nhất trong các tình huống sau và đánh dấu (x) vào ô trống :

Dùng tay trần kéo nạn nhân rời khỏi tủ lạnh	☐
Rút phích cắm điện (nắp cầu chì) hoặc ngắt aptomat.	☒ x
Gọi người khác đến cứu	☐
Lót tay bằng vải khô kéo nạn nhân rời khỏi tủ lạnh.	☐

- 2.** Chọn cách xử lí an toàn nhất trong các tình huống sau :

Lót tay bằng vải khô kéo nạn nhân ra khỏi dây điện.	☐
Đứng trên ván gỗ khô, dùng sào tre (gỗ) khô hất dây điện ra khỏi nạn nhân.	☒ x
Nắm áo nạn nhân kéo ra khỏi dây điện.	☐
Nắm tóc nạn nhân kéo ra khỏi dây điện	☐

Chương VII – Đồ dùng điện gia đình

Thời lượng : 15 tiết (9 tiết lý thuyết + 6 tiết thực hành)

Mục tiêu chương

Sau chương này GV phải làm cho HS :

1. Hiểu được đặc tính và công dụng của vật liệu kĩ thuật điện ; cách phân loại đồ dùng điện theo nguyên lí biến đổi năng lượng ; hiểu được nguyên lí làm việc, cấu tạo và chức năng của các bộ phận chính của mỗi loại đồ dùng điện.
2. Biết cách sử dụng đồ dùng điện đúng số liệu kĩ thuật và đảm bảo an toàn.
3. Biết sử dụng hợp lí và tiết kiệm điện năng ; biết tính toán tiêu thụ điện năng trong gia đình.
4. Có thái độ nghiêm túc và say mê học tập môn công nghệ.